

Monumentnummer*: 515125

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82981/7

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Leiden	Leiden	Zuid-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Breestraat	90			2311 CV	Leiden		
Maarsmansteeg	16			2311 EE	Leiden		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel			
Leiden	G	2313	A2				
Leiden	G	2313	A3				
Leiden	G	2313	A1				

Omschrijving**

Inleiding

De WINKEL met BOVENWONING is in 1905 ontworpen door architect Jacobus van der Heijden in opdracht van Albert Timmermann, die herenmode-artikelen verkocht. Het in de bouwstijl van de Art Nouveau ontworpen hoekpand, staat aan de Breestraat en de Maarsmansteeg. Het maakt deel uit van het beschermd stadsgezicht. Het hoektorentje was in oorsprong gedekt met bouletpannen en een abstracte kruisbloem en is nu voorzien van een zinkroefdak en een nieuwe piron. De oorspronkelijke voordeur met Art Nouveau tracering is vervangen. De ingang rechts in de gevel aan de Breestraat is dichtgezet met hout.

Omschrijving

Hoekpand van drie bouwlagen op een rechthoekige plattegrond onder een afgeknot schilddak met roodbruin geglazuurde bouletpannen en een gootlijst op gesneden klampen. Winkel op begane grond, woning op eerste en tweede verdieping en in de kap. Boven de afgesloten hoektravee met overhoekse entree, een zeszijdig torentje met één extra bouwlaag onder een tentdak.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Gevels van rode baksteen, met op begane grond etalagevensters en op verdiepingen schuifvensters en openslaande vensters met bovenlichten. In de bovenlichten twaalfruits roedenverdeling of veelvoud daarvan. Vensters onder hanekammen of ontlastingsboogjes, met metselwerk in de boogtrommels. Op de eerste verdieping ook een kroonvormige variatie op de hanekam. In de voorgevel (zuidwest) twee vensterassen, in de zijgevel (noordwest) drie. Smeedwerk balkonhekken, tracering, siersmeedwerk en glas-in-lood met typische zweepslagmotieven van Art Nouveau.

Boven een plint van ongepolijst graniet bevinden zich de etalageruiten in houten kozijnen met houten tracering, tussen geklonken ijzeren kwadrantkolommen en onder een geklonken ijzeren puibalk met Art Nouveau ornamenten. Links in de zijgevel en rechts in de voorgevel granieten pilasters. Boven de puibalk ontlastingsbogen van groen en blauw geglazuurde baksteen. Overhoekse entree in een portaal met gebogen zijlichten en een bovenlicht met tracering. Boven de ingang een kwartronde erker met balkon en een driedelig venster in hardstenen lijst. In de extra verdieping van het hoektorentje een venster boven een half rond hardstenen balkon op een console. Beide balkons met smeedwerk balkonhekjes. Zandstenen hoekblokken op de overgang van de overhoekse gevel naar de zeshoek van het torentje. Op tweede verdieping sierlijk hijsog.

In de voorgevel aan de Breestraat één etalagevenster. Rechts daarvan een portaal, waarin onder een bovenlicht met tracering een voormalige ingang. Op de eerste verdieping een hardstenen balkon met balkonhek, waarop een dubbele deur met bovenlichten uitkomt. Het balkon steunt op drie ijzeren consoles in de vorm van papegaaien. Rechts naast het balkon een kleine erker onder een lessenaardak met roodbruin geglazuurde bouletpannen. Zowel deze erker als die op de hoek steunen op troggwelfjes van groene en blauwe geglazuurde baksteen.

Links in de zijgevel aan de Maarsmansteeg een houten paneeldeur met venster, boven- en zijlichten van geslepen glas, siersmeedwerk en glas-in-lood in een portaal. Op de wanden en het plafond groen, geel en blauw geglazuurde baksteen, op de vloer en traptreden terrazzo. Rechts naast portaal een smal gebogen etalagevenster en drie brede etalagevensters. Op de eerste en tweede verdieping in het midden een driedeling venster met Franse balkons met Art Nouveau smeedwerk. Aan weerszijden een venster met bovenlicht. Het driedelige venster op de eerste verdieping is licht gebogen en heeft vier hardstenen aanzetstenen. Drie muurankers in de zijgevel.

Twee dakkapellen onder steekappen met sierspanten. Drie kleine dakkapellen onder opgelichte dakvlakken. Alle vijf met roodbruin geglazuurde bouletpannen en tweeruits vensters.

Waardering

De winkel met bovenwoning is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van een hoekwinkelpand uit het begin van de twintigste eeuw in Art Nouveaustijl.

De stedenbouwkundige waarde ontleend het hoekpand aan de beeldbepalende situering in de binnenstad van Leiden.

Het exterieur is gaaf.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

Winkelwoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument